

Galerie výtvarného umění v Chebu
Galerie der bildenden Kunst in Eger
Léto / Sommer 2019

Vladimír Šmíd, Hledání prostoru / Suche nach dem Raum

GAVU – Velká galerie / Grosse Galerie
Kurátorka / Kuratorin Zuzana Křišková
27. 6. – 22. 9. 2019
Vernisáž ve středu 26. června v 17.00.

Bez názvu / O. T., 70. léta / 1970er Jahre, sádra / Gips

Alex Selmeci – Tomáš Kocka – Katarína Bajkayová, Linked bodies in a container with water

GAVU – Malá galerie / Kleine Galerie
Kurátor / Kurator Jiří Gordon
27. 6. – 15. 9. 2019
Vernisáž ve středu 26. června v 17.00.

Jiří Načeradský, Bez názvu (Johnson) / Ohne Titel (Johnson), 1967

GAVU – Opus magnum
Kurátor / Kurator Marcel Fišer
27. 6. – 29. 9. 2019
Vernisáž ve středu 26. června v 17.00.

Jiří Načeradský, Bez názvu / O. T., 1967, olej na plátně / Öl auf Lnw.,
162 x 130 cm, Alšova jihočeská galerie, foto@AJG

Jaroslava Pešicová – František Štorek, Konec moderny v Čechách / Das Ende der Moderne in Böhmen

GAVU – Výstava z depozitáře / Ausstellung aus dem Depot
13. 6. – 6. 10. 2019
Výstava vznikla ve spolupráci s Katedrou dějin umění FF UP
v Olomouci v rámci semináře Tomáše Wintera.

František Štorek, Noc / Die Nacht, 1975, bronz / Bronze,
v. / H. 88 cm

Přestože Vladimír Šmíd (1930–1988) během svého života vytvořil sochařské dílo vysoké kvality, jež zahrnuje desítky realizací pro veřejný prostor v severních Čechách, dnes je zcela zapomenutý. Chebská výstava s doprovodnou monografií je po dlouhé době první, která ho připomene mimo Teplice, kde prožil většinu svého života. Po válce zde vystudoval proslulou keramickou školu a poté byl v roce 1950 přijat na Vysokou školu uměleckoprůmyslovou do ateliéru keramiky Otto Eckerta. Tehdy na škole probíhaly čistky mezi studenty i profesory a podobný osud hrozil i jemu. V roce 1951 se proto spolu s dalším studentem rozhodl emigrovat. V Bratislavě přeplavali Dunaj, ve Vídni však byli zadrženi sovětskými vojáky a vráceni zpět. Byl odsouzen k sedmiletému trestu, který si téměř celý odpykal v Jáchymově. Po návratu pracoval jako výtvarník v teplickém závodě Spojker, kde mj. vytvářel autorské ručně malované vázy a dekorativní keramiku. V roce 1963 proběhla v Teplicích jeho první výstava, díky níž získal registraci jako výtvarník na volné noze, přestože neměl akademické vzdělání. Od roku 1963 vytvořil několik desítek realizací pro veřejný prostor, keramické reliéfy a volné plastiky v kameni, výjimečně i v bronzu. Od roku 1973 mu při tom pomáhal Čestmír Suška, který jej dodnes považuje za svého učitele. Šmídova volná tvorba se odvíjela v keramice a v sádře. Jeho keramika z 60. let z pálené hlíny působí syrovým dojmem a vychází z klasické formy vázy. Sádrové plastiky jsou naopak založeny na hladkém bílém tvaru složitých forem a od kubistického tvarosloví v nich dospěl až ke zcela abstraktním reliéfům. Jeho největším úspěchem byla v roce 1969 účast na liberecké výstavě *Socha a město*, kde se jeho *Torzo* ocitlo ve společnosti nejaktuálnějšího českého sochařství.

Obgleich Vladimír Šmíd (1930–1988) Dutzende von Werken für den öffentlichen Raum in Nordböhmen realisiert hat, ist er heute völlig in Vergessenheit geraten. Die Ausstellung in Cheb ist nach langer Zeit die erste, die an ihn außerhalb von Teplice (Teplitz-Schönau) erinnert, wo er den Großteil seines Lebens verbracht hat. Im Jahr 1950 wurde er an der Prager Hochschule für Kunstgewerbe in das Atelier für Keramik aufgenommen. Damals fanden an der Schule unter Studenten und Professoren Säuberungen statt und ein ähnliches Schicksal drohte auch ihm. Deshalb entschied er sich im Jahr 1951 zu emigrieren, wurde jedoch in Wien festgenommen und zurückgeschickt. Die siebenjährige Strafe für Hochverrat verbüßte er in einem Arbeitslager zur Förderung von Uran in Jáchymov (Joachimsthal). Nach seiner Entlassung kehrte er nach Teplice zurück, wo es ihm gelang, den Status eines freischaffenden Künstlers zu erhalten. Er schuf eine interessante Werk, dass sich jedoch abseits der aktuellen Tendenzen entwickelte und vom Modernismus der Vorkriegszeit ausging.

Výstava tří zástupců aktuální košické scény, absolventů Fakulty umění zdejší Technické univerzity, tematizuje fenomén wellness. Prostřednictvím objektů, symbolicky zastupujících reálné předměty procedur, instalace evokuje služby, které ozdravují tělo i mysl. Pokud návštěvník není schopen relaxovat a opustit roli, kterou zastává ve svém běžném životě, proces očisty nemusí proběhnout. V tomto případě nedochází ke „zpomalení“ a mentální masáž může představovat až bolestivý úkon. Takoví narušitelé můžou negativně působit na ostatní návštěvníky wellness. Vnější do uzavřeného prostoru moment časovosti a dochází k uvědomění si tlaku z venkovního světa. Narušitelé mají svá rozdílná specifika – někdo se snaží v prostoru vydržet a přetrvat v něm, jiní se snaží za každou cenu dostat ven a vrátit se do svého běžného života. Jejich přítomnost nemusí být vždy viditelná a ostatní tak mohou pouze vnímat úzkostnou atmosféru, kterou do prostoru vnáší.

Diese Ausstellung von drei Vertretern der aktuellen Künstlerszene in Košice (Kaschau) thematisiert das Phänomen Wellness. Mit Hilfe von Objekten werden Dienstleistungen evoziert, die Körper und Geist gesund machen. Sofern der Besucher nicht fähig ist zu relaxen und die Rolle zu verlassen, die er in seinem alltäglichen Leben ausübt, muss der Prozess der Läuterung nicht erfolgen. Derartige „Störer“ können einen negativen Einfluss auf die übrigen Besucher der Wellness-Einrichtung haben. Sie bringen in den geschlossenen Raum das Moment der Zeitlichkeit ein und es kommt dazu, dass man sich des Druckes aus der Außenwelt bewusst wird. Einige bemühen sich es in dem Raum auszuhalten und dort zu überdauern, andere bemühen sich um jeden Preis hinauszukommen und in ihr alltägliches Leben zurückzukehren. Deren Anwesenheit muss nicht immer sichtbar sein und die Übrigen können dann nur die angstgefüllte Atmosphäre wahrnehmen, die sie in den Raum einbringen.

V 60. letech prošla malířská tvorba Jiřího Načeradského (1939–2014) několika stylovými proměnami. Její vrchol představuje volný cyklus obrazů převážně z roku 1967. Z předchozího primitivismu v něm nezbylo vůbec nic a jeho hlavním principem se stala malba podle fotografií, které nacházel v novinách a časopisech. Nešlo však o nějaký mechanický fotorealismus. Obrazy maloval expresivním a suverénním malířským rukopisem, výchozí motivy dále upravoval. Někdy postavy zobrazoval v původních situacích, ovšem zcela nahé, stupňoval jejich emoce, rozostřením zdůrazňoval dynamiku pohybu a gest. Mezi náměty převažují výjevy z běžekých atletických závodů, najdeme však zde i jednu scénu z politické sféry. Jde o obraz ze sbírek Alšovy jihočeské galerie, který Načeradský ponechal „bez názvu“. Přípravná kresba, která se dnes nachází ve sbírkách GAVU Cheb, byla autorem při přípravě jeho monografie zpětně nazvána Johnson podle ústřední postavy celé scény. Podnětem této malé výstavy se stala skutečnost, že vedle skici se podařilo dohledat i fotografickou předlohu. Zobrazuje událost z prezidentské kampaně Johna F. Kennedyho, která se odehrála 2. listopadu 1960 na letišti v Amarillu ve státě Texas. Výstava a doprovodná tiskovina podrobně analyzují, jakým způsobem Načeradský tehdy pracoval, co z původní předlohy potlačil a co naopak zdůraznil nebo doplnil.

In den 1960er Jahren erlebte das malerische Schaffen von Jiří Načeradský (1939–2014) mehrere Stilwechsel. Den Höhepunkt seines Schaffens bildet der lose Zyklus von überwiegend aus dem Jahr 1967 stammenden Gemälden, zu deren wesentlichem Prinzip das Malen nach Fotografien wurde, die er in Zeitungen und Zeitschriften fand. Es handelt sich jedoch nicht um einen mechanischen Fotorealismus, die Bilder malte er in einer expressiven und souveränen malerischen Handschrift, die Ausgangsmotive unterzog er einer weiteren Bearbeitung. Manchmal stellte er die Figuren in den originalen Situationen dar, jedoch völlig nackt, steigerte ihre Emotionen, unterstrich durch ihre Unschärfe die Dynamik der Bewegung und der Gesten. Unter den Sujets überwiegen Laufszenen aus Leichtathletikwettkämpfen, wir finden hier jedoch auch eine bestimmte Szene aus dem politischen Bereich. Anlass dieser kleinen Ausstellung wurde die Tatsache, dass es gelang, neben der vorbereitenden Zeichnung zu dieser Szene, die sich heute in den Sammlungen der GAVU Cheb befindet, auch die fotografische Vorlage aufzufinden. Sie bildet ein Ereignis aus der Kampagne zur Präsidentschaftswahl von John F. Kennedy ab, die sich am 2. November 1960 auf dem Flughafen Amarillo im Staat Texas abgespielt hat. Die Ausstellung und die begleitende Druckschrift analysieren bis ins Detail, auf welche Weise Načeradský damals gearbeitet hat, was er von der ursprünglichen Vorlage unterdrückt und was er im Gegenteil unterstrichen oder ergänzt hat.

Společný příběh malířky Jaroslavy Pešicové (1939–2015) a sochaře Františka Štorka (1933–1999) začal již v 50. letech minulého století během studií na pražské Akademii. Když o pár let později uzavřeli sňatek, jejich vzájemná umělecká spolupráce se plně rozvinula. Námětem tvorby obou autorů se staly především útržkovitě pojaté a komplikovaně čitelné příběhy, mytologické, biblické, ale především osobní, jako byly zlomky vzpomínek a zážitků. Pomocí dekonstrukce, koláže a montáže lidských i nereálných postav vytvářejí obraz světa, jeho minulosti i přítomnosti. Při hlubším zkoumání jejich prací je patrné, že častý motiv lidského těla je autory vnímán jako fragment, který lze duplikovat a formovat do výsledného tvaru, jenž má s lidstvem jen velmi málo společného. Přestože dílo obou autorů bývá tradičně označováno termínem nová figurace, svým charakterem má mnohem blíže k postmoderně, jejíž nástup je v českém umění převážně spojován až s generací 80. let 20. století.

Die gemeinsame Geschichte der Malerin Jaroslava Pešicová (1939–2015) und des Bildhauers František Štorek (1933–1999) begann bereits in den 50er Jahren des vergangenen Jahrhunderts während ihrer Studien an der Prager Akademie der bildenden Künste. Als sie ein paar Jahre später die Ehe schlossen, hatte sich ihre gegenseitige künstlerische Zusammenarbeit bereits voll entwickelt. Sujets des Schaffens beider Künstler wurden vor allem abstrakt begrifflicher Art, wie etwa lesbare Geschichten mythologischer, biblischer, die Hilfe vor allem dekonstruktiver, der Collage und Montage menschlicher und nicht realer Figuren schaffen sie ein Bild der Welt, ihrer Vergangenheit und ihrer Gegenwart. Bei einer tiefer gehenden Untersuchung ihrer Arbeiten wird klar, dass das häufige Motiv des menschlichen Körpers von den Künstlern als Fragment verstanden wird, das sich zu einem Ergebnis duplizieren und formen lässt, welches mit dem Menschlichen nur noch wenig gemein hat. Trotzdem wird das Werk der beiden Künstler traditionellerweise mit dem Terminus Neue Figuration bezeichnet, seinem Charakter nach steht es jedoch um vieles näher der Postmoderne, deren Aufkommen in der tschechischen Kunst überwiegend erst mit der Generation der 80er Jahre des 20. Jahrhunderts in Zusammenhang gebracht wird.

Alžběta Zemanová, Hvězdy pražské zoo / Stars des Prager Zoos

GAVU – Museum Café
2. 4.–6. 10. 2019

Kurátorka / Kuratorin Veronika Lochmanová

Hotel Praha

Retromuseum – Výstavní sál / Ausstellungssaal
25. 4.–13. 10. 2019

Kurátor / Kurator Pavel Karous

Alžběta Zemanová v roce 2013 absolvovala Ateliér ilustrace a grafiky Juraje Horvátha na Vysoké škole uměleckopřemyslové v Praze. Věnuje se knižní ilustraci a tvorbě autorských knih, rozvíjí práci s papírem a grafickými technikami, vytváří nápadité papírové skládačky a vystřihovánky. Baví ji zhmotňovat nové smyšlené postavy, které uvádí do života v podobách látkových i papírových hraček, doprovázených jejich příběhy a charaktery. V Krymské ulici v pražských Vršovcích vede výběrové knihkupectví XaoXax.

Hlavním tématem její chebské výstavy jsou ilustrace ke knize *Hvězdy pražské zoo*, která ve spolupráci s touto institucí vyšla v roce 2015. Hravá knížka pro celou rodinu představuje tři desítky zvířat, jejich osobnost, povahu a doplňuje informace o tom, jak se zvířata chovají k sobě navzájem i ke svým chovatelům. Ilustrace Alžběty Zemanové doplňují básničky a kvízy Jiřího Dědečka. Výstava dále představuje několik ilustrací k autorské knize *Joska jede na jih* a k biblickému příběhu *Jonáš a velryba*.

Alžběta Zemanová absolvierte im Jahr 2013 das Atelier für Illustration und Grafik an der Kunstgewerblichen Hochschule in Prag. Sie befasst sich mit der Illustrierung von Büchern und der Schaffung von Künstlerbüchern, entwickelt die Arbeit mit Papier und grafischen Techniken und schafft einfallsreiche Leporelloalben und Ausschneidebögen. Spaß macht es ihr, neu ausgedachte Figuren zu materialisieren, indem sie sie in Form von Spielzeugfiguren aus Stoff oder Papier zum Leben erweckt, begleitet von ihren Geschichten und Charakteren. Hauptthema ihrer Ausstellung in Eger sind ihre Illustrationen zu dem Buch *Hvězdy pražské ZOO* [Stars des Prager Zoos], das in Zusammenarbeit mit dieser Institution im Jahr 2015 herausgegeben wurde. Das spielerische Buch für die ganze Familie stellt etwa drei Dutzend Tiere sowie ihre Persönlichkeit und ihren Charakter vor und fügt Informationen darüber hinzu, wie die Tiere sich zueinander und zu ihren Pflegern verhalten.

Dnes již neexistující Hotel Praha v Praze-Dejvicích byl jednou z nejvýraznějších staveb 70. let. O vybudování luxusního reprezentativního hotelu pro oficiální vládní a stranické návštěvy rozhodl ÚV KSČ v roce 1969. Původně mělo být jeho součástí i velké konferenční centrum, pak ale byla vybrána varianta, kdy pro tento účel souběžně vznikl samostatný Palác kultury na Pankráci. Architektonický návrh vzešel ze soutěže, v níž zvítězil tým Fakulty architektury a pozemního stavitelství (J. Sedláček, J. Paroubek, A. Navrátil, L. Todl), později doplněný dalšími specialisty. Autoři hotelu přišli s řešením, založeným na tehdy rozšířeném typu horského terasovitého hotelu. Jednotlivé etáže na esovitém půdorysu navíc kopírovaly vrstevnice svahu, a hotel tak získal zajímavé organické tvarosloví. Významu stavby odpovídal mimořádný podíl umělecké výzdoby, v níž dominovala díla českých sklářů (S. Libenský a J. Brychtová, P. Hlava, E. Rožátová, B. Hejlek a další a další). Po roce 1989 potkal hotel neblahý osud. Komunistická strana jej předala hlavnímu městu Praze, a to zase městské části Praha 6. Po neúspěšném hledání investora, který by provedl nezbytnou modernizaci, byl prodán firmě Falcon Capital, spojené s vymáháním ruského dluhu, a ta jej dále prodala jedné ze společností „nejbohatšího Čecha“ Petra Kellnera. Ten přes protesty odborné veřejnosti a snahu o památkovou ochranu, kterou ministerstvo kultury odmítlo, nechal hotel v roce 2014 zbořit. Část jeho vybavení a uměleckých děl se však podařilo zachránit a spolu s dalšími dokumenty ke vzniku, historii a zániku hotelu budou prezentovány na této výstavě, doprovázené obsáhlou monografií.

Das heute nicht mehr existierende Hotel Praha im Prager Stadtteil Dejvice war eines der markantesten Bauwerke der 1970er Jahre. Die Entscheidung über den Bau eines repräsentativen Luxushotels für offizielle Regierungs- und Parteibesuche wurde im Jahr 1969 im Zentralkomitee der Kommunistischen Partei der Tschechoslowakei getroffen. Die Planer des Hotels wählten eine Lösung auf der Basis des zu jener Zeit verbreiteten Typs eines terrassenförmig angelegten Berghotels. Die einzelnen Etagen auf dem S-förmigen Grundriss nahmen dabei die Höhenlinien des Hangs auf, so dass das Hotel sich durch eine interessante organische Formensprache auszeichnete. Der Bedeutung des Bauwerks entsprach auch der außergewöhnliche Anteil an künstlerischer Ausstattung, in der Werke von tschechischen Glaskünstlern (S. Libenský und J. Brychtová, P. Hlava, E. Rožátová, B. Hejlek u. a.) die dominierende Rolle spielten. Nach dem Jahr 1989 traf das Hotel ein unglückliches Schicksal. Die Kommunistische Partei übergab es an die Stadt Prag, und diese wiederum an den Stadtbezirk Prag 6. Nach erfolgloser Suche nach einem Investor, der die unumgängliche Modernisierung durchgeführt hätte, wurde es verkauft und endete schließlich in den Händen von Petr Kellner, dem „reichsten Tschechen“. Dieser ließ – trotz der Proteste der fachkundigen Öffentlichkeit und der Bemühungen es unter Denkmalschutz zu stellen – das Hotel im Jahr 2014 abreißen. Ein Teil seiner Ausstattung und der Kunstwerke konnte jedoch gerettet werden und wird gemeinsam mit weiteren Dokumenten in dieser Ausstellung präsentiert werden, zu der auch eine umfangreiche Monografie erscheinen wird.

DJ Milan Illek

Retromuseum – Nad schody / Über der Treppe
25. 4.–25. 8. 2019

Kurátor / Kurator Radek Diestler

Výstava představí další významnou osobnost kultury zdejšího regionu, tentokrát z hudební oblasti. Milan Illek z Mariánských Lázní patřil od roku 1971 k průkopníkům diskoték na našem území. Už předtím během vojenské základní služby založil bigbeatovou kapelu, kde působil jako manažer, konferenciér a příležitostný zpěvák, ta však skončila s nástupem normalizace. Po vojně začal pořádat diskotéky inspirované Tony Blackburnem z Radia Luxembourg. Působil po celém Československu a spolupracoval s řadou známých DJ a zpěváků, kteří vystoupili na jeho diskotékách. Počátkem 80. let také uspořádal jednu z prvních videodiskoték u nás.

Milan Illek aus Marienbad gehörte seit dem Jahr 1971 zu den Pionieren der Diskokultur in der Tschechoslowakei. Schon während seines Grundwehrdienstes gründete er eine Big-Beat Kapelle, die allerdings mit dem Beginn der Normalisierung eingestellt wurde. Nach dem Wehrdienst begann er Diskoabende zu veranstalten, inspiriert von Tony Blackburn von Radio Luxembourg, und arbeitete sich bald an die Spitze dieses Genres. Er wirkte in der ganzen Republik, auch in der Slowakei, und arbeitete mit einer Reihe anderer bekannter DJs und Sänger zusammen.

Šumperák / Chebsko / Egerland

Retromuseum – Nad schody / Über der Treppe
29. 8. 2019–19. 1. 2020

Kurátor / Kurator Tomáš Pospěch

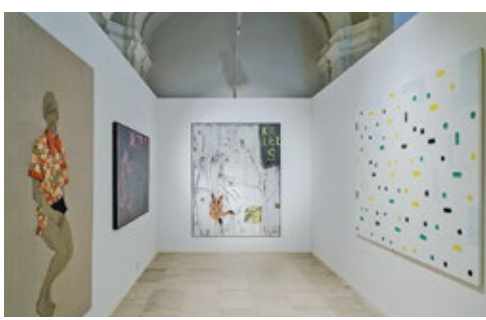
Vernisáž ve středu 28. srpna v 17.00.

Výstava sleduje, jak rodinný dům typu V navržený Josefem Vaňkem v roce 1966 přerostl v legendární „Šumperák“. Na tomto příkladu se zamýšlí nad otázkou originality a sériovosti v architektuře a současně nad společenskou situací 60. a 70. let, kdy bylo obtížné si najmout architekta a stavební firmu a viceméně se dalo stavět jen svépomocí. Zvláštní důraz bude položen na šumperáky v regionu.

Diese Ausstellung verfolgt, wie das im Jahr 1966 von Josef Vaněk entworfene Einfamilienhaus vom Typ V sich zu dem legendären „Šumperák“ entwickelte. An diesem Beispiel macht sie sich Gedanken über das Problem der Originalität und der Serienfertigung in der Architektur und zugleich über die gesellschaftliche Situation der 60er und 70er Jahre des vorigen Jahrhunderts, als es schwierig war einen Architekten und eine Baufirma zu beauftragen und das Bauen mehr oder weniger nur in Selbsthilfe möglich war. Ein besonderer Schwerpunkt wurde gelegt auf Bauten vom Typ Šumperák in der Region.

Stálé expozice / Dauerausstellungen

Gotika / Gothik

GAVU – 2. patro / 2. Stock

Moderní a současné umění / Moderne und zeitgenössische Kunst

GAVU – 1. patro / 1. Stock

Životní styl a design v ČSSR / Lifestyle und Design in der CSSR

Retromuseum – přízemí / Erdgeschoß

Galerie výtvarného umění v Chebu / Galerie der bildenden Kunst 1

příspěvková organizace Karlovarského kraje
náměstí Krále Jiřího z Poděbrad 16, 350 02 Cheb
T: +420 354 422 450
info@gavu.cz, www.gavu.cz

Retromuseum 2

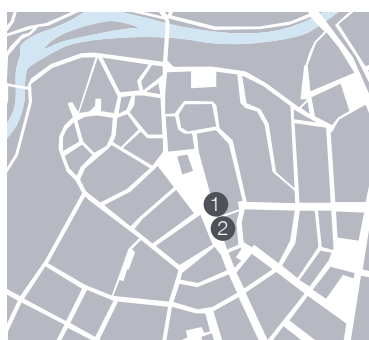
pobočka Galerie výtvarného umění v Chebu
náměstí Krále Jiřího z Poděbrad 17, 350 02 Cheb
www.retromuseum.cz

Středy v GAVU

Akce se konají vždy ve středu v 17.00

28. srpna	Šumperák / Chebsko	vernisáž
4. září	Michael Zachař, Jan Trampota	přednáška
11. září	Richard Biegel, Dějiny evropské architektury	přednáška
18. září	Jakub Tomáš (Malá galerie)	vernisáž
25. září	Marcel Fišer, Claude Monet	přednáška

Otevřeno / Geöffnet: úterý–neděle / Dienstag–Sonntag 10.00–17.00
Vstupné / Eintritt: 80 Kč; 50 Kč (senioři od 60 let, studenti SŠ a VŠ / Senioren ab 60 Jahre, Studenten, Schüler ab 16 Jahre); 10 Kč (žáci ZŠ, studenti SŠ při kolektivní návštěvě / Schüler bis 15 Jahre); zdarma / frei (děti do 6 let, ZTP, ICOM, RG, UHS / Kinder bis 6 Jahre, Behinderte mit Ausweis, ICOM).
Vstupné zahrnuje návštěvu všech stálých expozic a výstav jak v Galerii výtvarného umění, tak i v Retromuseu. / Der Eintritt fasst alle dauerhafte und temporäre Ausstellungen sowohl in der Galerie der bildenden Kunst, als auch im Retromuseum um.
Přednášky: 50 Kč, pro členy galerijního klubu zdarma.

Výstavní program GAVU Cheb je podpořen z grantového programu MK ČR.
Titulní strana / Titelseite: Vladimír Šmíd, Bez názvu / O. T., 70. léta / 1970er Jahre